מצוה

נד א מיי' פ"ו מהל' איסורי ביאה הל"ח ועי' במ"מ [ובלח"מ]:

תורה אור

בזוב משום דלא מטמא באונס אבל זבה דמטמיא באונס אימא לא צריכא ואי כתב רחמנא בזבה משום דלא מטמיא בראיות כבימים אבל זב דמטמא בראיות כבימים אימא לא צריכא אמר אביי מנא אמינא לה דתניא °דותה תטמא *לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות את הלילות דותה תטמא לרבות את היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים מאי לאו נקיים מלידה לא מדם ואמר אביי מנא אמינא לה דתניא כימי נדתה כך ימי לידתה *מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה ואין ספירת שבעה עולה מהן אף ימי לידתה שאין ראוין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן ורבא הא מני רבי אליעזר היא דאמר מסתר נמי סתרה וכי דנין אפשר משאי אפשר אמר רב אחדבוי בר אמי ר' אליעזר היא *דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב ששת אמר על כרחך הקישן הכתוב איכא דאמרי אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת רבי אליעזר היא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב פפא אמר על כרחך הקישן הכתוב : קשתה שלשה ימים וכו' : איבעיא להו שפתה מזה ומזה מהו רב חסדא אמר *טמאה רבי חנינא אמר טהורה א"ר חנינא משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו בידוע שחיילותיו של מלך הן ורב חסדא אמר כל שכן דבעי נפיש חיילות טפי תנן רבי יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן הצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה תיובתא דרב חסדא אמר לך רב חסדא לא מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר כי היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא פסקה והא תונבא בעלמא הוא דנקט לה קמ"ל תנן קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב היכי דמי אילימא כדקתני למה לי שלש בתרי בקושי וחד בשפי סגי אלא לאו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה ומזה או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי זו יולדת בזוב ותיובתא דר' חנינא אמר לך רבי חנינא לא לעולם כדקתני והא קא משמע לן דאע"ג *דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי חנינא : כמה היא קשיה ר"מ אומר וכו' : השתא חמשים מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק כאן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה ורב אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה אמר רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב

אפי'

ויקרא יב

[לעיל ט:]

זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים רצופין אבל זבה אינה מטמאה אלא בשלשה ימים כדכתיב בה [ויקרא טו] ימים. בב"ק (דף כד.) מרבינן זב לימים: נקיים מלידה. שלא תהא לידה בימיהם דאע"ג דלא חזיא כמאן דחזיא דמי דהא ימי לידה טמאין בלא דם: מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה. דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן דהא מכי הויא זבה לא מיילא ימי נדה לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה: אף ימי לידה. הואיל ודמו לנדה ואין ראויין לזיבה כדאמרי' ולא דמה מחמת ולד הכי נמי לענין ספירה מדמינן להו לנדה ולא תעלה בהן ספירת שבעה כגון אם ילדה בימי ספירה: הכי גרסינן אף ימי לידתה שאין ראויין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן: מסתר נמי סתרה. וכ"ש דלא סלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי אע"ג דלא גרמי סתרי וכי קאמינא אנא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת ועולה: וכי דנין אפשר. כגון לידה דאפשר לה ללדת בימי ספירה: משאי אפשר. מימי נדה דלא אפשר להיות נדה בימי ספירה: ר' אליעזר היא. במסכת מנחות בפ' התודה* דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יביא אלא מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות דאיכא מעות מעשר שני נייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראיה גדולה היא ונלמד הימנה: הקישן הכתוב. ואפי' לר"ע הני מילי דאין דנין כגון גזרה שוה אבל היקשא אין משיבין על ההיקש*: רב חסדא אמר טמאה. דהא איכא שופי: רבי חנינא אמר טהורה. כיון דשפתה אף מן הדם איגלאי מילתא דדם הקושי מחמת ולד אתא אבל כי שפתה מן הצער ורואה דם איגלאי מילתא דמקמי הכי הוי חזיא נמי בלא קושי: לפניו. יום אחד או שנים קודם בואו: דמפיש חיילות טפי. סמוך לבואו: דפסקו להו חיילות לגמרי. דהשתא ודאי קמאי לא מחממיה אתו דאי מחממיה אתו כל שכן דמפיש חיילות: תונבא. אשטורדישו"ן. שאינה מרגשת בצערה מחמת שעמומית החולי(א): אי נמי כי קתני. שלשה בקושי וא' בשופי ובכולן ראתה למה לי כולי האי: או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת. בשלישי מן הצער ולא מן הדם: כדקתני. שלשה בקושי ומקצת שלישי ומקצת רביעי בשופי: הא קמ"ל דאע"ג. דקשתה בקצת שלישי ולא שפתה לילה ויום כלילי שבת ויומו אלא לילה *ושני חלקי יום טמאה: ולאפוקי מדר' חנינא בן אחי רבי יהושע. דאמר לעיל (דף ט:) כל שאל קישויה להיות בשלישי שלה כו': בריאה. ארבעים: אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה. דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה אבל ראתה אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל (ט:) בימי נדה נדה: אף ימים הראויין לספירת זיבה. כגון התחיל הקושי בימי הזיבה טהורין כל ימי זיבה ושבעה אחריהם דהא בתר זבה שייכי וכי כתב רחמנא (ב)בנדתה ולא בזיבתה דזיבתה טהורה אהכי נמי קאי אבל אחר שבעה אם יארך טמאה נדה: ולטעמיה דרב. כיון דאמר רב בהנך ימים דשייכי בתר זבה טהרינהו רחמנא לענין קושי:

אף

[לעיל לה:]

[לעיל לו:]

מנחות פב: יט. [סוכה כ וש"נ]

גי' רש"ל דהל

עיין רש"ש

**מה** ימי נדותה דאין ראוין לזיבה. וא"ת דבפילגש בא סימן (לקמן דף עב.) אמר ימי נדותה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה וי"ל דהתם מיירי בזבה קטנה שרואה יום י"א דיום י"ב הויא ביה תחלת נדה ועולה לה : **על** כרחך הקישן הכתוב . ואין משיבין על ההיקש וא"ת והא בפ' התודה (מנחות דף פב.) פריך ר"ע לר' אליעזר וכי דנין אפשר משאי אפשר אע"ג דטעמא דרבי אליעזר דדריש היקשא מועבדת שיהו כל העבודות שוות ור"ע נמי אית ליה היקשא דועבדת בפרק מי שהיה טמא (פסחים דף צו.) וי"ל דהתם לא מצי למימר על כרחך הקישן הכתוב דאיצטריך היקשא להנהו דרשות דפסחים (דף צו.) : **ארבעים** מיבעיא. בסוכה *לא פריך כי האי גוונא אדרבי יהודה דמכשיר עד ארבעים וחמשים אמה התם משום דקים ליה דלאו דוקא אלא ארבעים וחמשים כדאמרי אינשי ואפילו טובא אבל הכא הוי דוקא חמשים כדקתני בסמוך וחמשים שהולד מטהר ובפרק מפנין (שבת דף קכו:) דפריך השתא ה' קופות ד' מיבעיא המקשה סבר דדוקא נקט ומשני דלאו דוקא נקט אלא ד' וה' כדאמרי אינשי ועוד משני דהוה דוקא ד' מאוצר קטן וה' מאוצר גדול ובפרק אע"פ (כתובות דף ס.) תינוק יונק אפי' ד' וה' שנים נמי לא דייק התם משום דלאו דוקא ה' אלא לפי גרסו כדקאמר התם ואפילו תבילתו על כתפו ובפרק הזרוע (חולין דף קלב:) דקאמר כהן סבה ב' וג' שבתות פטור מן המתנות מכאן ואילך חייב במתנות התם נקט ב' לרבי דאמר *בתרי זימני הוי חזקה ולרשב"ג ג'" : **ורב** אדא בר אהבה אמר אף ימים הראויים לספירת ספירת זיבתה . וא"ת מה הוסיף על דברי רב הא לרב נמי הראויין לספירה היינו ז' ימים אחר י"א יום ואז מתחלות י"א אחרים שהם ימי זיבה וא"כ לדידיה נמי לעולם קושי מטהר וי"ל דאינה נדה עד שיעברו שבעה ימי הספירה אחר י"א ואם ראתה או אף בקושי טמאה לרב ולרב אדא טהורה דראוין לספירת ספירת זיבתה ור"ח פי' דלוי אינו מטהר אלא תשעה ימים הראוין ליעשות בהן זבה אבל י' וי"א דאינם ראויין ליעשות בהן זבה דאפילו ראתה אפי' גם ב"י"ב אינה אלא נדה ורב מוסיף ימים הראויין לספירה כגון עשירי וי"א וחמשה ימים אחרי כן אבל שני ימים משבעה ימים אחרונים אם ראתה בהן טמאה לרב ורב אדא מוסיף אף אותם שני ימים ונמצא כלן טהורין :

לסוף

[דף כ: וש"נ]

[יבמות סה:]

[ועי' תוס' שבת כב: ד"ה בבהמה]

### מוסף רש"י

דותה תטמא. קרא יתירא הוא, דהכ"ל למכתב וטמאה שבעת ימים כימי נדה ולשתוק, לרבות את בועלה. שמטמאה את בועלה כנדה, ולרבות את הלילות כימים, דלא תימא ימים כתיב (לעיל לה:).

◆

### הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תונבא וכו' החולי הס"ד ואח"כ מ"ה אי נמי כי קתני שלשה : (ב) ד"ה אף ימים וכו' כתב רחמנא בנדתה ולא בזיבתה :

◆

### גליון הש"ס

גמ' מה ימי נדתה . בחדושי הרשב"א גיטין דף ע ד"ה הא דקתני היה כתוב כאן בספרים ימי נדתה לידתה מה ימי נדתה וכו' :

◆

### לעזי רש"י

אישטורדישו"ן. עילפון, הלם, מבוכה.

◆

### תוספי הרא"ש

אמר אביי מנא אמינא לה דתניא דותה תטמא כו' . הכי מייתי אביי ראיה לר' מרינוס דכיון דאשכחן תנא דפליג אברייתא דבא סימן דסבר עולין אית לן למימר דר' מרינוס נמי סבר הכי מדלא קאמר בהדיא עולין וה"ה דהוה מצי אביי לאיתויי דתנא דיוצאת שליאה ובאה ריקנית דלעיל דאית ליה דאין עולין אלא דאי הוה מייתי לה הוה מוקי לה רבא נמי כר' אליעזר כך פרש"י בתשובה . ולפי פי' בין אביי בין רבא מצו סברי כמסקנא בסוף בא סימן ואליבא דר' מרינוס הוא דפליגי . ור"ת פי' דארישא דמשנתינו פליגי דהלכת' כותיה דאביי דאמר אין עולין ומדקדק מהא דאמר לעיל אוקי ברייתי' דיוצאת שליאה ש"מ תלת ולא קאמר ש"מ אין עולין לאפוקי מברייתא דלעיל דסברא עולין ללוי אליבא דחד שינויא דשני בשופעת וכו' ולפי המסקנא עולין לה וכו' ולאפוקי מברייתא דסוף בא סימן . אלא אינו מונה אלא דברים של חודש וך דר' עקיבא ודר' שמעון ומכילה בוסנה אלא הא פשיטא ליה דאין עולין ויש לרדות דלא חשיב אלא תנך-ג' דאיכא פלוגתא דתנאי . אבל בהא דאין עולין לא חזה מצי למימר ש"מ ר' אליעזר הוא דהא לאביי אתיא אפי' כמאן דפליג על ר' אליעזר כדקאמר אביי הבא דלר' מרינוס דאמר אינה סותרת אין עולין . ועוד אומר ר"ת דהא דאמרינן בסוף בא סימן דעולין היינו רב חתנא בריה דרב יהושע דפסיק לה התם אבל רב פפא דחי לה התם ולא קבל תשובתו של רב חתנא ולא הדר ביה אלא סובר כאביי דאמר אין עולין מפריך בסוף סתיין וכי דנין אפשר משאי אפשר . רב פפא אמר ע"כ הקישן הכתוב ולמה ליה לרב פפא למימר הכי הא בלאו הכי איקשה הבא כו' אליעזר אלא ש"מ דרב פפא לטעמיה דאמר אין עולין ואומר ר"ת דהיא הלמד של יעיל קנ"ס ולא כאותם המפרשים דהיינו למד של לחי העומד מאליו דעירובין : מה ימי נדה שאינן ראויין לזיבה ואין ספירת ז' עולה מהן . משום דכל זיבה וזמן שהזיבה מושכת אין מתחיל פתח נדותה והא דאמרינן בסוף בא סימן זאת אוסרת ימי נדה שאינה רואה בהן עולין לספירת זיבתה בזבה קטנה בשופעת יום כנגד יום איירי : וה"ג רש"י אף ימי לידתה שאינן ראוין לזיבה אין ספירת ז' עולה מהן ופי' ראוין לזיבה כדדרשינן דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד . וקשה לי דהוקש קרא לא מכפישנא אלא דם הקושי שאינו טמא בזיבה אבל ימי לידה לא מכפישנא מחמם . ולכך נראה דגירסת הספרים אף ימי לידתה אין ראויין לזיבה ואין ספירת ז' עולה מהן וכולה מילתא יליף לה מהקישא . ע"כ הקישן הכתוב. וכ"ע מודו הכא. וקשה דבפ' התודה גבי ר' אליעזר דיליף פסח דורות מפסח מצרים דאינו בא אלא מן החולין ויליף לה ר' אליעזר מועבדת שיהיו כל עבודות של חדש זה כזה ואמ"ה קאמר ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר ואין למימר דלית ליה לר' עקיבא הנהו היקישא דהא בפסחים בפ' מי שהיה טמא מקיש להו אתודיי לכמה דברים וי"ל כיון דאיצטריך היקישא לשאר דברים לא שייך התם למימר ע"כ הקישן הכתוב לענין אפשר משאי אפשר: ר' חנינא אמר טהור. מסתברא דר' חנינא אמתניתין דוקא קאי ששפתה מעת לעת אבל טפי לא מסתבר שיקדימו כל כך חיילות לפני המלך : השתא נ' מקשיא מ' מיבעיא . בריש סוכה דקאמר ר' יהודה מכשיר עד ס' או נ' אמות לא דייק הכי משום דקים ליה התם דלאו דוקא אלא ס' ונ' כדאמרי אינשי וה"ה לטובא כדמשני בשבת בריש מפנין ומאן דמשני התם ד' מאוצר קטן וחמש מאוצר גדול קסבר דוקא קתני ודלאו מיסתבר ליה לשנות כל כך בשבת וה"נ קים ליה דדוקא הוא ודלא מיסתבר לפטור הקישוי לעולם . ועוד דקתני בשמעתין וחמשים שהולד מטהר וכן גבי מגדל המשומר דייק הכי בפ' במה אשה גבי ארבע וחמש ובפ' אע"פ דכתובות גבי יונק תינוק והולך ד' או ה' שנים לא דייק משום דפשיטא ליה דלאו דוקא ה' אלא כל לפי צורך הולד . וכן בריש אע"פ בכתובות אבל חכמים אומרים משהה אדם את אשתו אפי' ד' או ה' שנים בלא כתובה התם נמי לאו דוקא דפשיטא ליה ד' וה' כדאמרי' אינשי ואפי' טובא . וקשה מהא דאמרינן בחולין פ' הזרוע כהן סבה שתים ושלש שבתות פטור מן המתנות מכאן ואילך חייב אמאי לא דייק התם . וי"ל דנקט שנים לר' דאמר בתרי זימני הויא חזקה ושלש לרשב"ג :

הראויין

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones